

Skötselplan för naturreservatet Karhu pakura

Denna skötselplan är en bilaga till Länsstyrelsens beslut 2018-12-11 om bildande av naturreservatet Karhu pakura.

Innehållsförteckning

1	Allmänt.....	1
2	Reservatets syfte.....	1
3	Prioriterade bevarandevärden.....	2
4	Uppgifter om naturreservatet.....	2
5	Mål och åtgärder.....	2
5.1	Skog.....	2
5.2	Våtmarker, sjöar och vattendrag.....	3
5.3	Kulturmiljövärden.....	5
5.4	Information och anläggningar.....	5
5.5	Gränser.....	6
5.6	Tillfartsvägar.....	6
6	Sammanfattning av skötselåtgärder.....	7
7	Källhänvisning.....	7

Bilagor

A. Översiktskarta

1 Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Karhu pakura**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas.

Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Hela reservatet ingår i en privat fastighet (Kiruna Parakka 8:2). Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren.

2 Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

3 Prioriterade bevarandevärden

Reservatets prioriterade bevarandevärden är de naturskogar som har genomgående höga naturvärden och en rik biologisk mångfald.

4 Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Karhu pakura
Kommun:	Kiruna
Lägesbeskrivning:	ca 23 km SÖ om Svappavaara
Area:	ca 237 ha
Berörda fastigheter:	Kiruna Parakka 8:2, Privat
Natura 2000:	SE0820430 Torne- och Kalix älvsystem (berör del av)
Sameby:	Gabna och Laevas
Förvaltare:	Länsstyrelsen

5 Mål och åtgärder

5.1 Skog

Skogen i naturreservatet utgörs helt och hållet av värdekärna. Gran- och barrblandskog i sen succession och av hög ålder dominerar. Det finns gott om gamla överståndare och inslaget av död ved är varierande men överlag god. Majoriteten av reservatet består av granskog med inslag av löv, mest björk men det förekommer även rikligt med sälk och en del asp (Foto 1). Graden av påverkan från äldre tiders skogsbruk såsom dimensionsavverkning och plockhuggning varierar i området men överlag är den låg. Skogens naturvärden bevaras därför bäst genom fortsatt fri utveckling med intern dynamik.

Länsstyrelsens inställning är att naturvårdsbränning, liksom spontant uppkommen brand i skogsmark generellt sett är mycket värdefullt ur naturvårdssynpunkt. Reservatets skogar har präglats av återkommande bränder, sannolikt är det cirka 150 år sedan den senaste branden. Trots att skogarna är gamla och har ett stort till måttligt inslag av död ved kan spontant uppkomna bränder så långt som det bedöms möjligt få löpa fritt. Området är så pass stort att en brand i en del av området skulle ge stor naturvårdsnytta trots att den döda veden och många gamla träd sannolikt skulle brinna upp i delar av brandområdet. Däremot planeras ingen aktiv naturvårdsbränning inom reservatet. Genom att hela området utgörs av värdekärna bedöms en naturvårdsbränning ge större naturvårdsnytta inom reservat med delvis lägre naturvärden.

Datum
2018-12-11

Diarienummer
511-9989-2018

NVR ID
2049519

Foto 1. Reservatet domineras av gammal granskog med inslag av löv, främst björk men förekomsten av asp och sälg är fläckvis riklig. Foto: Mary Agrér/Länsstyrelsen Norrbotten

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande arter (t ex contortatall) inte ska finnas. Idag finns inga uppgifter om att contortatall skulle ha etablerats inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom reservatet i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.

5.2 Våtmarker, sjöar och vattendrag

I naturreservatets södra del rinner en bäck genom reservatet i öst-västlig riktning (Foto 2). Den är klassad som ett värdefullt vatten samt utgör en del av Torne- och Kalix

älvsystem och omfattas därmed av EU:s Natura 2000-nätverk för skyddade områden, se bevarandeplan.

I nuläget har Länsstyrelsen ingen kännedom om det finns några diken eller vandringshinder i reservatet. Länsstyrelsen har dock inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Det går därför inte att utesluta att de kan vara påverkade av någon form av markavvattning, dämning eller annat som kan ha en negativ effekt på naturvärdena. Om senare inventeringar visar på någon yttre påverkan som skulle kunna åtgärdas genom aktiv skötsel kan nedanstående mål och åtgärder komma att anpassas i enlighet med detta.

Foto 2. Bäck som rinner genom den södra delen av reservatet. *Foto: Mary Agrér /Länsstyrelsen Norrbotten*

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska i första hand ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande arter ska inte förekomma.
- Inga mänskligt skapade vandringshinder av betydelse för fisk eller andra vattenlevande organismer ska finnas i reservatet.

- Sjöns ekologiska status ska bibehållas eller om möjligt förbättras.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.

5.3 Kulturmiljövärden

I reservatet finns idag inga kända forn- eller kulturlämningar. Om sedan tidigare okänd forn- eller kulturlämningar påträffas ska dessa bevaras och länsstyrelsens antikvarier kontaktas.

5.4 Information och anläggningar

Karhu pakura är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck.

I området saknas markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte behövs några i dagsläget. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Eftersom Länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som Länsstyrelsen inte känner till inom reservatet. Reservatsbildningen innebär inte att Länsstyrelsen tar på sig något underhåll för eventuella anordningar eller anläggningar som finns i området.

Digital information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselmål

- Allmänheten ska på ett enkelt sätt kunna ta del av information om naturreservatet.
- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Markslitaget från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.

Skötselåtgärder

- Information om reservatet läggs ut på länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet vunnit laga kraft.

5.5 Gränser

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Skötselmål

- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras löpande.
- Vid behov åtgärdas otydliga markeringar och rågångar.

5.6 Tillfartsvägar

Reservatet ligger cirka 23 kilometer sydöst om Svappavaara. Den skogsbilväg som går fram till reservatsgränsen är en enskild väg. Vid beslutstillfället finns inget avtal med väghållaren angående underhåll av vägen. Då detta i nuläget inte är ett område med högt besöksstryck bedömer Länsstyrelsen att det inte finns något behov av överenskommelse angående underhåll av vägen. Länsstyrelsen bör följa besöksutvecklingen i reservatet och utvärdera vilket behov som finns av vägförbindelse till naturreservatet, utöver länsstyrelsens egna behov vid tillsyn.

6 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2028
5.1	Skog	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
5.2	Våtmarker, sjöar och vattendrag	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
5.4	Information och anläggningar	
	Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
5.5	Gränser	
	Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar	Löpande
	Åtgärda otydliga rågångar och markeringar	Vid behov

7 Källhänvisning

Länsstyrelsen 2001

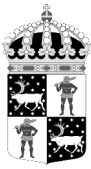
Data från fältinventering

Länsstyrelsen 2015

Data från fältinventering

Naturvårdsverket 2004

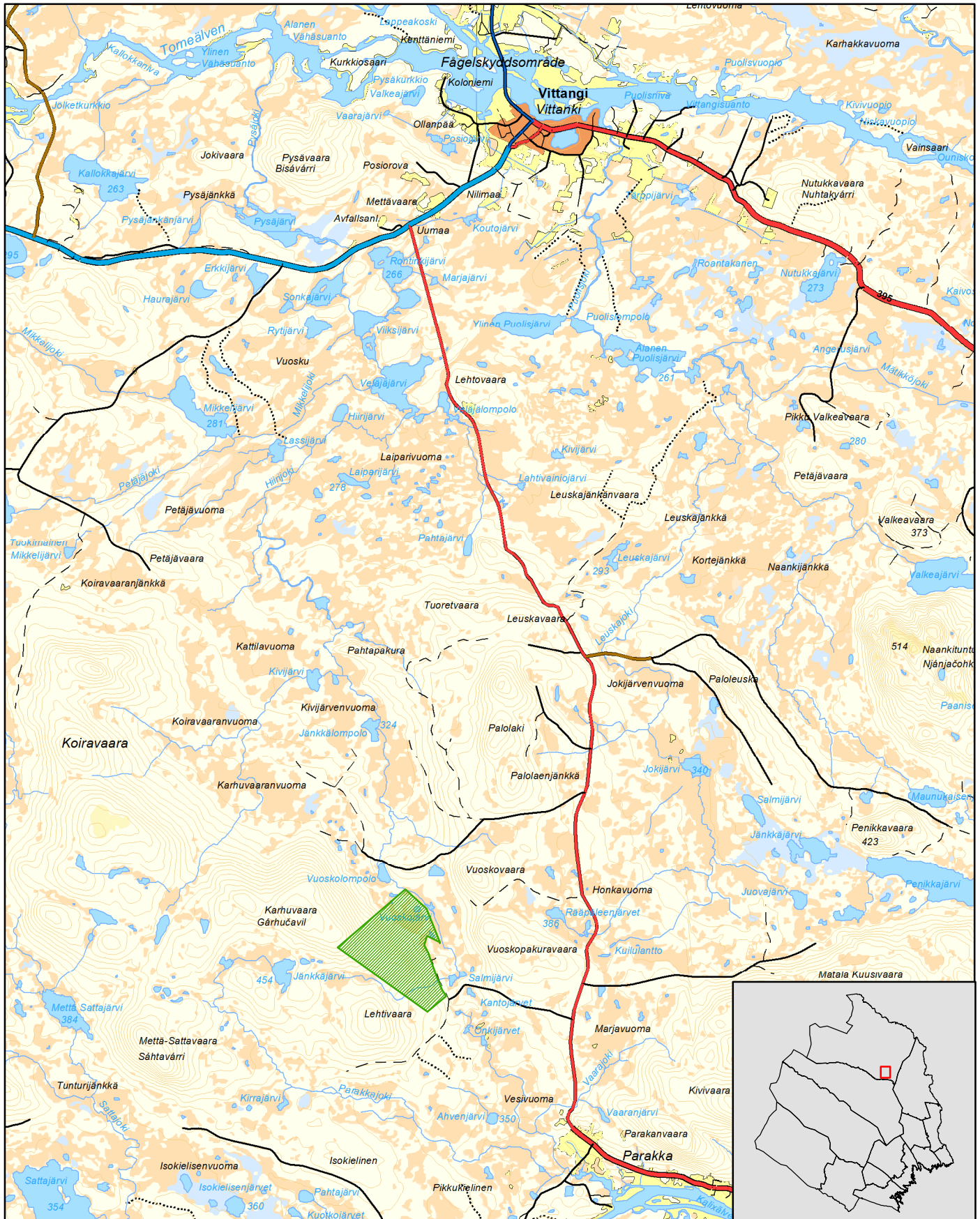
Skyddsvärda statliga skogar, Norra Norrbottens län. Rapport 5345.

Naturreservatet Karhu pakura

Kiruna kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreservatet

0 1 2 3 4 5 Km

